

Beleid inzake integratie van duurzaamheidsrisico's

Over dit document

Overzicht documentversies

Versie	Datum	Commentaar
1.0	10-03-2021	Eerste ontwerp, vertaling gepubliceerd op website
1.1	12-2022	Tweede ontwerp, met voorschriften van niveau 2 erin verwerkt

Aanpassingen aan het document

De originele versie van dit document, dat in maart 2021 verscheen, werd aangepast. De nieuwe versie van dit document verscheen in 2022 en omvat definities van termen die relevant zijn voor het onderwerp duurzaamheidsrisico. In de aangepaste versie werd het standpunt van Triodos Bank over het duurzaamheidsrisico verder uitgewerkt.

Doel/Inleiding

In dit document leggen we uit hoe Triodos duurzaamheid benadert – met inbegrip van duurzaamheidsrisico's – zoals opgelegd door artikel 3 van de verordening betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector (Sustainable Finance Disclosure Regulation – SFDR). Duurzaamheid zit verankerd in de kernwaarden van Triodos Bank. Met dit beleid wil Triodos Bank voldoende inzicht bieden in haar activiteiten en stakeholders informeren over hoe Triodos omgaat met duurzaamheidsrisico's tijdens het besluitvormingsproces rond de producten voor portefeuillebeheer.

Definities

In dit document zijn de volgende definities van toepassing:

- **'SFDR'** – Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële dienstensector, zoals van tijd tot tijd gewijzigd;
- **'Taxonomie'** – Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen;
- **'duurzame belegging'** betekent een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het bereiken van een milieudoelstelling, zoals gemeten aan de hand van bijvoorbeeld belangrijke hulpbronnefficiëntie-indicatoren voor het gebruik van energie, hernieuwbare energie, grondstoffen, water en land, voor de productie van afval, en broeikasgasemissies, en voor het effect op de biodiversiteit en de circulaire economie, of een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan de verwezenlijking van een sociale doelstelling, met name een belegging die bijdraagt aan de aanpak van ongelijkheid, of die de sociale samenhang, de sociale

integratie en de arbeidsverhoudingen bevordert, of een belegging in menselijk kapitaal of in economisch of sociaal achtergestelde gemeenschappen, mits deze beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan die doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur volgen, met name wat betreft goede managementstructuren, betrekkingen met hun werknemers, beloning van het betrokken personeel en naleving van de belastingwetgeving, zoals bepaald in artikel 2, 17) SFDR;

- **‘duurzaamheidsfactoren’** betekent ecologische, sociale en werknemerszaken, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en van omkoping, zoals bepaald in artikel 2, 24) SFDR;

- **‘duurzaamheidsrisico’** betekent een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of governance gebied die, indien ze zich voordoet, een wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging kan hebben, zoals bepaald in artikel 2, 22) SFDR.

- **‘fysieke/maatschappelijke risico’s’**: een fysieke of maatschappelijke gebeurtenis of omstandigheid die een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect op de waarde van de belegging kan veroorzaken wegens schade, verstoring van de toeleveringsketen/maatschappelijke ontwrichting, onbeschikbaarheid van middelen (ziekteverzuim, uitputting van natuurlijke hulpbronnen) enz. Die risico's kunnen het gevolg zijn van een gebeurtenis (acuut) of van veranderingen in patronen op langere termijn (chronisch);

- **‘transitierisico’s’**: risico's die voortvloeien uit veranderingen die vanuit maatschappelijk oogpunt noodzakelijk/wenselijk zijn. Mogelijke oorzaken zijn beleids- of juridische veranderingen (inclusief rechtsvorderingen), technologische ontwikkelingen, marktverschuivingen of reputatieproblemen als gevolg van een veranderende perceptie bij klanten of in de samenleving;

- **‘Van binnenuit’**: de impact van onze organisatie en beleggingen op duurzaamheidsfactoren in de buitenwereld;

- **‘Van buitenaf’**: de impact van duurzaamheidsfactoren in de buitenwereld op onze organisatie en beleggingen;

Wie we zijn

Triodos Bank wil via haar activiteiten meewerken aan de uitbouw van een samenleving die de levenskwaliteit van iedereen beschermt en bevordert en de menselijke waardigheid centraal stelt. Sinds 1980 stellen we particulieren, organisaties en ondernemingen in staat om hun geld te gebruiken op manieren die mens en milieu ten goede komen. Triodos Bank nv ('Triodos Bank') is een van de toonaangevende duurzame banken in de wereld en medeoprichter van de Global Alliance for Banking on Values (GABV). Alle beleggingsstrategieën en alle activa onder beheer zijn actief gericht op positieve verandering in de samenleving, in combinatie met een financieel rendement.

Triodos Bank moedigt duurzame ontwikkeling aan door haar klanten duurzame financiële producten en een kwaliteitsvolle dienstverlening aan te bieden. De producten voor portefeuillebeheer van Triodos Bank vallen onder het toepassingsgebied van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Die producten bestaan hoofdzakelijk uit fondsen van Triodos Investment Management¹, maar kunnen ook fondsen van derden omvatten.

Dit document beschrijft de integratie van duurzaamheidsrisico's in het besluitvormingsproces van de producten voor portefeuillebeheer van Triodos Bank. Raadpleeg de onderliggende websites van de fondsbeheerder voor informatie over de integratie van duurzaamheidsrisico's voor ondernemingen waarin rechtstreeks belegd wordt.

Naast de ruime visie die aan onze activiteiten ten grondslag ligt, hebben wij verschillende bedrijfsprincipes die onze dagelijkse beleidsvorming sturen en ondersteunen. We streven ernaar een positieve impact te hebben op de wereld en het goede voorbeeld te geven. Onze ethische normen en waarden staan beschreven in onze bedrijfsprincipes²:

De volgende bedrijfsprincipes van Triodos Bank houden specifiek verband met duurzaamheid:

---

¹ Triodos Investment Management B.V. is een in Nederland opgerichte besloten vennootschap, met hoofdkantoor in de Hoofdstraat 10, 3972 LA, Driebergen-Rijsenburg, Nederland, die een vergunning heeft als icbe-beheerder en als beheerder van alternatieve beleggingsinstellingen (abi's), met inbegrip van een top-up vergunning voor abi's voor het verlenen van aanvullende diensten, namelijk (i) individueel vermogensbeheer, (ii) beleggingsadvies en (iii) het ontvangen en doorgeven van orders (art 2:67a Wet op het financieel toezicht), verleend door de Nederlandse Autoriteit Financiële Markten (AFM); Triodos IM is een 100% dochteronderneming van Triodos Bank.

² <https://www.triodos.com/governance#principles>

- Duurzame ontwikkeling bevorderen: rekening houden met de maatschappelijke, ecologische en financiële impact van alles wat we doen;
- De mensenrechten respecteren: de rechten respecteren van individuen en binnen verschillende samenlevingen en culturen, de doelstellingen ondersteunen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties;
- Het milieu respecteren: alles in het werk stellen om positieve milieueffecten te creëren en aan te moedigen.

De beheersstructuur van Triodos Bank

Drie verdedigingslijnes & risicobeheer

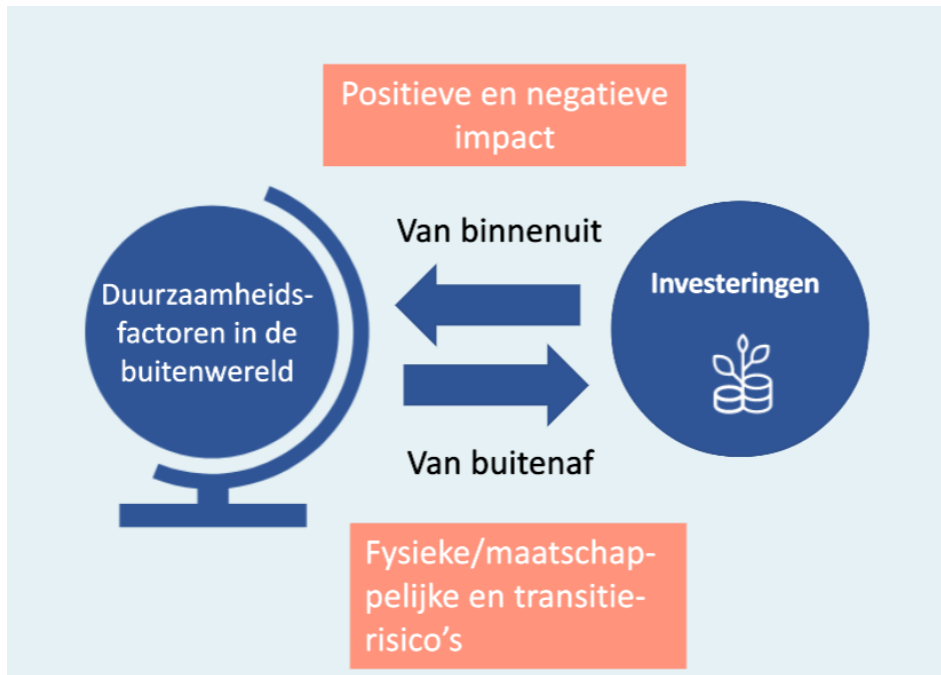
Bij Triodos Bank wordt duurzaamheidsrisico geïntegreerd volgens het model van de drie verdedigingslijnes. Het model van de drie verdedigingslijnes is een belangrijk organisatorisch risicoconcept dat is ingebed in het interne beheer en de organisatie van Triodos Bank. Het concept versterkt risicocontrole bij Triodos Bank door duidelijk omschreven rollen en verantwoordelijkheden op het gebied van risicobeheer in de hele bank te verankeren.

Duurzaamheidsrisico wordt genomen, gedragen en beheerd door de eerste lijn (in dit geval Triodos Bank en onrechtstreeks de aanbieders van beleggingsfondsen). De tweede lijn zijn de risicobeheer- en compliancefuncties die de impact van duurzaamheidsrisico's controleren en beperken. De derde lijn is de interne audit, die de integratie van het duurzaamheidsrisico waarborgt.

Onze benadering van duurzaamheid

Met het oog op de missie om geld te laten werken voor positieve verandering, en tegelijkertijd een evenwichtig rendement te genereren, wordt de impact van duurzaamheid vanuit twee verschillende oogpunten bekeken:

- Van binnenuit: de impact van onze organisatie en beleggingen op duurzaamheidsfactoren in de buitenwereld, wat positieve of negatieve gevolgen kan hebben
- Van buitenaf: de impact van duurzaamheidsfactoren in de buitenwereld op onze organisatie en beleggingen, wat tot duurzaamheidsrisico's zoals fysieke/maatschappelijke en transitierisico's leidt.

Een cruciaal element van het beleid inzake duurzaamheidsrisico's is dat Triodos Bank die risico's zelf zo goed mogelijk onder controle houdt. De beleggingsbeslissingen zijn dan ook volledig onderworpen aan de waarden en normen van Triodos Bank, ofwel rechtstreeks via fondsen ofwel onrechtstreeks via producten voor portefeuillebeheer. Triodos besteedt beleggingsbeslissingen niet uit, maar laat ze altijd over aan het bewuste oordeel van een team dat uitsluitend uit Triodos-medewerkers bestaat. Op die manier onderwerpt Triodos alle belangrijke beleggingsbeslissingen aan haar eigen procedures en beheerscontroles.

Bij alle beleggingen van Triodos Bank, of het nu om directe beleggingen of beleggingsfondsen gaat, is de eerste overweging altijd om een positieve impact te creëren die aansluit bij haar visie. In de tweede plaats worden beleggingen getoetst aan de Minimumeisen om ervoor te zorgen dat de eventuele negatieve impact op ecologische, sociale of governancefactoren (ESG) zo klein mogelijk is. Via die twee stappen, namelijk positieve impact en Minimumeisen, wordt het grootste deel van de duurzaamheidsrisico's sterk teruggedrongen. Het eventueel resterende duurzaamheidsrisico wordt gemeten en gerapporteerd door de betrokken fondsbeheerders. Tot slot beoordeelt Triodos Bank de oorzaken van het resterende duurzaamheidsrisico voor elk beleggingsfonds dat in de producten voor portefeuillebeheer is opgenomen, en bepaalt ze het geaggregeerde duurzaamheidsrisico op portefeuilleniveau.

Meer in detail: ondernemingen waarin rechtstreeks belegd wordt en kernposities, inclusief lijn per lijn

Voor de ondernemingen waarin rechtstreeks wordt belegd van de kernposities³ binnen de producten voor portefeuillebeheer van Triodos Bank, screenen de fondsbeheerders van Triodos Investment Management eerst op positieve impact in overeenstemming met de doelstellingen van het fonds en gaan ze vervolgens na of de onderneming waarin wordt belegd niet betrokken is bij schadelijke activiteiten. De geselecteerde ondernemingen waarin wordt belegd, worden dan gescreend op mogelijk resterende duurzaamheidsrisico's via drie stappen:

- (1) Indelen naar de meest relevante ESG-factoren: ecologisch, sociaal en governance. Binnen deze voornaamste ESG-factoren wordt een tweede laag van relevante duurzaamheidsthema's bepaald, bijvoorbeeld: biodiversiteit met ecologische factoren.
- (2) Categorieën van relevante duurzaamheidsrisico's bepalen: fysiek/maatschappelijk risico, transitierisico
- (3) De uitkomsten van de duurzaamheidsrisico's bepalen en beschrijven op de kruisingen van ESG-factoren en risicocategorieën.

Verdere verduidelijking:

Stap 1.

Voor alle beleggingen die zijn opgenomen in de producten voor portefeuillebeheer worden de meest relevante ecologische, sociale of governance factor(en) en specifieke thema's met betrekking tot duurzaamheidsrisico's bepaald. Samen zijn dit de ESG-factoren die tijdens het beleggingsproces in aanmerking worden genomen.

Stap 2.

Triodos Bank verdeelt duurzaamheidsrisico's onder in twee hoofdcategorieën: fysiek/maatschappelijk risico en transitierisico. Triodos Bank vindt het belangrijk dat elk belangrijk duurzaamheidsrisico even zwaar doorweegt, wat betekent dat ze het ene duurzaamheidsrisico niet zal inruilen voor een ander. Voorbeeld: Triodos Bank zal er niet naar streven om 'eerlijke belastingen' in te ruilen voor een grotere weerbaarheid tegen het 'biodiversiteitsrisico'.

---

³ De fondsen van Triodos Investment Management en de ondernemingen waarin rechtstreeks wordt belegd, worden als kernposities beschouwd; fondsen van derden worden als satellietfondsen geselecteerd, wanneer ze diversificatie of extra blootstelling aan een of meer impactthema's bieden.

- Onder *fysieke/maatschappelijke risico's* verstaan we fysieke of maatschappelijke effecten die financiële gevolgen kunnen hebben als gevolg van schade, verstoring van toeleveringsketens/maatschappelijke ontwrichting, de beschikbaarheid van hulpbronnen of veranderingen in patronen op langere termijn. Fysieke/maatschappelijke risico's worden onderverdeeld in acute risico's (gebeurtenisgedreven risico's) en chronische risico's (risico's als gevolg van veranderingen in patronen op langere termijn).
- *Transitierisico's* zijn risico's die voortkomen uit veranderingen die noodzakelijk zijn vanuit maatschappelijk perspectief. Er worden vier transitierisico's erkend: beleids- en juridische risico's (impact van beleidsveranderingen en het risico van rechtsvorderingen); technologiegerelateerde risico's (technologische ontwikkelingen of disruptieve/geleidelijke innovatie, die bijdragen aan de gewenste transitie); marktgerelateerde risico's (veranderingen in vraag en aanbod voor bepaalde grondstoffen, producten en diensten) en reputatierisico's (veranderende perceptie van ESG-kwesties bij klanten of in de samenleving).

Stap 3.

Wanneer de ESG-factoren en duurzaamheidsrisico's zijn vastgesteld, brengen we ze onder in een matrix. Op elke kruising worden de mogelijke uitkomsten van de risico's voor elke factor benoemd. Voorbeeld: op de klimaatveranderingsas bevindt zich een acueel financieel risico als gevolg van weerfenomenen zoals cyclonen,

overstromingen, droogte enz. De biodiversiteit wordt chronisch bedreigd door onder andere onomkeerbare schade aan ecosystemen en het verdwijnen van soorten.

Merk op dat duurzaamheidsrisico's op fondsniveau gerapporteerd worden door de respectieve fondsbeheerders.

Fondsen van derden

In de producten voor portefeuillebeheer van Triodos Bank kunnen fondsen van derden worden opgenomen. Alle fondsen van derden moeten aan de zorgvuldigheidsvereisten van Triodos Bank voldoen. Dit betekent dat beleggingsfondsen van derden een positieve impact moeten hebben en aan de Minimumeisen moeten beantwoorden. Het is de bedoeling om zo het duurzaamheidsrisico vooraf tot een minimum te beperken. Tijdens het screening- en aanvaardingsproces van de fondsen van derden worden ook de duurzaamheidsrisico's beoordeeld.

Duurzaamheidsrisico van het vermogensbeheer van Triodos Bank

Alle beleggingen van Triodos Bank zijn onderhevig aan **zowel acute als chronische fysieke/maatschappelijke risico's**. Fysieke/maatschappelijke risico's kunnen het best beperkt worden via onze positieve selectieve benadering en toepassing van de Minimumeisen. Toch kan de onvoorziene verwezenlijking van duurzaamheidsrisico's nog altijd gevolgen hebben voor de Triodos-beleggingen. Daarom houdt Triodos Bank actief een diverse beleggingsportefeuille aan, die gespreid is over landen en sectoren. We overleggen met de fondsbeheerders om tot een gepaste diversificatie te komen in onze kernposities van aandelen- en obligatiefondsen. We streven er doelbewust naar om onze fondsen over minstens twee fondsen per activacategorie te spreiden, mogelijk meer, terwijl we met fondsbeheerders overleggen om overlap te vermijden. Naarmate we informatie krijgen over de blootstelling van onze fondsen aan fysieke/maatschappelijke risico's, trachten wij die risico's steeds meer tot een minimum te beperken door posities in dergelijke fondsen te variëren. Er blijft een klein risico bij alternatieve beleggingen en satelliet aandelen- of obligatiefondsen, die minder posities kunnen hebben waarbij specifieke fysieke/maatschappelijke risico's niet beperkt kunnen worden. We proberen deze – waardevolle – fondsen tot slechts een klein deel van onze portefeuilles te beperken.

De beleggingen van Triodos Bank zijn blootgesteld aan uiteenlopende fysieke/maatschappelijke risico's. Als gevolg van bepaalde thematische beleggingsstrategieën van fondsen kan er blootstelling aan bepaalde acute fysieke risico's optreden. Triodos streeft in haar producten voor portefeuillebeheer naar een evenwicht tussen verschillende thematische beleggingsfondsen die aansluiten bij onze beleggingsdoelstelling. Daarnaast zijn er ook nog steeds chronische fysieke risico's wegens onvoorspelbare veranderingen in klimaatpatronen op langere termijn. De financiële wereld veranderen ('Change Finance') maakt deel uit van de missie van Triodos om zo de wereld duurzamer en inclusiever te maken.

De beleggingsproducten van Triodos Bank ondervinden beperkte **transitierisico's**. Triodos Bank past via haar Minimumeisen een nultolerantiebeleid toe voor betrokkenheid bij uitgesproken niet-duurzame producten en processen en hanteert het voorzorgsprincipe voor ondernemingen die actief zijn in sectoren met een verhoogd duurzaamheidsrisico, zoals schendingen van mensenrechten of een hoge uitstoot van broeikasgassen. Die benadering geeft ons het vertrouwen dat de ondernemingen waarin wij beleggen deze transitierisico's actief beheersen.

Het resterende, maar eerder beperkte, duurzaamheidsrisico situeert zich bij (a) instellingen die niet naar aanhoudende verbetering op het gebied van ESG streven en daardoor gevoelig zijn voor een verhoogd en toenemend duurzaamheidsrisico en (b) specifieke transitierisico's verbonden aan individuele ondernemingen en instellingen die onbetrouwbare informatie over hun duurzame en financiële gezondheid hebben bekendgemaakt, waardoor onze selectiecriteria niet meer van toepassing zijn. Beleggers dienen zich bewust te zijn van dit restrisico.

Engagement en monitoring

In het kader van de regelmatige engagement-activiteiten worden alle fondsen die opgenomen zijn in het portefeuillebeheer van Triodos Bank periodiek bevraagd over de belangrijkste duurzaamheidsrisico's waaraan ze zijn blootgesteld en over de methodes die ze toepassen om de gevolgen van die risico's te beperken. De ondernemingen waarin rechtstreeks wordt belegd binnen de beleggingsfondsen worden permanent gescreend op mogelijke controversen. Voor ondernemingen waarin rechtstreeks belegd wordt, vindt de analyse continu plaats, via de engagement-activiteiten van de aanbieders van de beleggingen.

Evenredigheid van het duurzaamheidsrisico

Triodos Bank zal geen ondoorzichtige rapportering afwegen tegen aantrekkelijke duurzame prestaties. Voor al haar beleggingen eist Triodos Bank transparantie in het beleid en duurzame doelstellingen die nagestreefd worden door de onderliggende ondernemingen waarin wordt belegd. Die transparantie maakt het mogelijk om een gepaste en continue due diligence van de beleggingen te verrichten. Alle rechtstreekse en onrechtstreekse beleggingen voldoen aan de Minimumeisen van Triodos op basis van hun sector- en geografische criteria. Dat wordt uitgebreid onderzocht in een afzonderlijk team van fonds- en beleggingsanalisten. De Minimumeisen van Triodos staan vermeld op onze website en worden voortdurend bijgewerkt.